

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/5/2016
Identifikačné číslo spisu:	6215208045
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Šramková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6215208045.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky C. S., bytom D., proti odporcovi C. S., bytom X., o rozvod manželstva a výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9 P 15/2016, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresnému súdu Veľký Krtíš z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 9 P 15/2016 Okresnému súdu Veľký Krtíš n e
v y h o v u j e .

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O. s. p. z dôvodu vhodnosti. Navrhovateľka vo svojom návrhu zo dňa 23. novembra 2015, doručeného súdu 26. novembra 2015 žiadala, aby vec bola prikázaná Okresnému súdu Veľký Krtíš z dôvodov hodných osobitného zreteľa a to z dôvodu, že je na rodičovskej dovolenke a sama sa stará o dieťa, je vo vysokom štádiu tehotenstva, bude čoskoro rodiť, býva v D., čo je viac ako 160 km od Okresného súdu Žilina, čo je komplikované ne hospodárne z jej strany a nemožné, aby konanie prebiehalo v Žiline, zhoršila by sa jej tým jej finančná situácia a malo by to dopad na dve maloleté deti.

Odporca vo svojom vyjadrení zo 4. marca 2016, doručeného súdu prvého stupňa 4. marca 2016 vyjadril nesúhlas. Uviedol, že v danom prípade je určená príslušnosť súdu podľa § 88 ods. 1 písm. a/ O. s. p., teda miestne príslušným súdom je Okresný súd Žilina, kde účastníci mali posledné spoločné bydlisko a kde doteraz býva. Navrhovateľka s deťmi bežne cestuje.

Podľa § 88 ods. 1 písm. a/ O. s. p. namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko v Slovenskej republike, ak ide o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak býva v obvode toho súdu aspoň jeden z manželov; ak nie je takýto súd, je príslušný všeobecný súd odporcu, a ak nie je ani taký súd, všeobecný súd navrhovateľa.

Vzhľadom na uvedené vyššie je miestna príslušnosť súdu v konaní uvedenom v § 88 ods. 1 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 113 ods. 2 O. s. p. pre prejednanie takéhoto návrhu určená zákonom, teda ide o výlučnú miestnu príslušnosť.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 2, 3 O. s. p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Postup podľa § 12 ods. 2 O. s. p. je výnimkou zo zásady, že konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonných kritérií, a teda výnimkou z ústavou garantovanej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Pokiaľ ide o dôvody vhodnosti opodstatňujúce prikázanie veci inému súdu, tieto môžu mať rôznu povahu, a to v závislosti na predmete konania, postavení účastníkov a iných okolnostiach. Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O. s. p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O. s. p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O. s. p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má byť vec delegovaná, aby vhodnosť takeého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o rozvod manželstva a výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom z manželstva na čas po rozvode. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (§ 88 ods. 1 písm. a/ O. s. p.).

Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania, alebo na konanie ako také.

Dôvody uvedené navrhovateľkou konania nie sú relevantné a nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Prikázanie veci Okresnému súdu Veľký Krtíš neprinesie oproti prejednaniu veci Okresným súdom Žilina výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre účastníkov, a ani nepovedie k výraznejšiemu zhospodárnaniu či urýchleniu konania. Pokiaľ navrhovateľka poukázala na starostlivosť o dieťa a časovú náročnosť cestovania na príslušný súd, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na § 122 ods. 2 O. s. p., ktorý umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd, v obvode ktorého sa účastník zdržuje, o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom účastníka konania (§ 125 O. s. p.).

V danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval návrh navrhovateľky na prikázanie veci a ňou uvádzané dôvody v návrhu za akceptovateľné a v súlade s podmienkami na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Veľký Krtíš. Nie je totiž dostatočne preukázané, že by Okresný súd Veľký Krtíš prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Žilina, ktorý vo veci riadne koná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Veľký Krtíš.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.